

Magnum Bullarium Romanum, Seu Ejusdem Continuatio

Quæ Supplementi loco sit, tum huicce, tum aliis quæ præcesserunt
Editionibus, Romanæ, & Lugdunensi ...

Complectens Constitutiones Benedicti XIV. ab initio Pontificatus usque ad
Annum 1746

Luxemburgi, 1752

XXXV. Matrimonia occulta, quibus, & quomodo sint permittenda;
quibusque cautelis celebranda, & in actis delcribendaw: quomodo
consulendum educationi, & indemnitati Prolis.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-74696](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-74696)

Et Incolas
Civitatis
Mosæ Tra-
ject.
Domicilia-
rii Provin-
ciarum Fœd.
nubentes in
regionibus
Catholico-
rum, & vi-
ceversa, sub-
sint juri cõ-
muni.

Dat. die 4.
Nov. 1741.

XXXV.

Matrimonia
palam cele-
brari jubet
Ecclesia.

Concilii Tri-
dentini De-
cretum.

Contrarius
usus nimis
frequens.

Tridentini formam, sive inter Hæreticos utrinque, sive inter Catholicos, & Hæreticos inita, valorem suum obtineant, dummodò uterque Conjug ad eandem Copias, sive Legiones pertineat; Et hanc declarationem vult Sanctitas Sua complecti etiam Civitatem Mosæ Trajectensis, à Republica Fœderatorum Ordinum, quamvis non jure domini, sed tantum oppignationis, ut ajunt, nomine possessam.

§. 5. Tandem circa Conjugia, quæ contrahuntur, vel in Regionibus Principum Catholicorum ab iis, qui in Provinciis Fœderatis domicilium habent, vel in Fœderatis Provinciis ab habentibus domicilium in Regionibus Catholicorum Principum, nihil Sanctitas Sua de novo decernendum, aut declarandum esse duxit; volens, ut de iis, juxta canonica Juris communis principia, probataque in similibus casibus aliàs editas à Sacra Congregatione Concilii resolutiones, ubi disputatio contingat, decidatur. Et ita declaravit, statuitque, ac ab omnibus imposterum servari præcepit. Die 4. Novembris 1741.

A. Card. Genili S. C. Concilii Pras.

C. A. Arch. Philippen. Secret.

Matrimonia occulta, quibus, & quomodo sint permittenda, quibusque cautelis celebranda, & in actis describenda: Quomodo consulendum educationi, & indemnitati Proles.

Venerabilibus Fratribus, Patriarchis, Primatibus, Archiepiscopis, & Episcopis.

BENEDICTUS PAPA XIV.

Venerabiles Fratres, salutem, & Apostolicam Benedictionem.

Satis vobis compertum esse non dubitamus, Venerabiles Fratres, eam semper fuisse pie Matris Ecclesiæ vigilem curam, ut Sacramentum Matrimonii, Magnum ab Apostolo nuncupatum, publicè, & palam à Fidelibus celebretur. Quod quidem, ut diligentius, quam antea factum fuerat, imposterum ab omnibus observaretur, Sancta Tridentina Synodus, Lateranensis Concilii sub Innocentio III. celebrati vestigiis inherendo, præcepit, ut imposterum, antequam Matrimonium contrahatur, ter à proprio Contrahentium Parocho tribus continuis diebus festivis in Ecclesia inter Missarum solemnias publicè denuntietur; deindeque, nullo legitimo concurrente impedimento, ad illius celebrationem in facie Ecclesiæ, coram Parocho, vel alio Sacerdote, de ipsius Parochi, seu Ordinarii licentia, & duobus, vel tribus Testibus præsentibus, ritè procedatur. Voluit etiam eadem Sancta Synodus, apud Parochum diligenter Librum custodiri, in quo Conjugum, & Testium nomina, diesque, & locus Matrimonii describantur.

§. 1. Providæ tamen hujusmodi leges, tantâ auctoritate saluberrimè institutæ, pravâ horum temporum conditione sensim prolabi visæ sunt, & enerves propemodum reddi, ob Matrimonia usu nimis recepta, quæ occultè adeò celebrantur, ut illorum notitia, quantum fieri potest, obliteretur, & in tenebris ignorantia perpetuò jaceat conspulta. In more etenim positum est, illa celebrari nullis præviis factis Denunciationibus, coram solo Parocho, vel alio Sacerdote de ejus licentia, adhiberâ præsentia tantum duorum Testium appositè à Contrahentibus advocatorum, quorum fides nemini illorum est suspecta; remque peragi sæpè extra

Ecclesiam, quandoque etiam intra illam, januis tamen oclusis, vel eo temporis momento, quo semotâ alterius cujusvis præsentia, scientia initi Matrimonii, præter Parochi, Contrahentium, Testiumque personas, alios penitus effugiat.

§. 2. Quantum à Sacramenti dignitate, & ab Ecclesiasticarum legum præscripto occulta hæc Matrimonia, *Conscientiæ* vulgò nuncupata, ut plurimum abhorreant, satis superque conjicere quis poterit, qui mentis aciem ad exitiosos illorum effectus convertat. Hinc enim gravia ortum habent peccata, præsertim verò eorum, qui Divini Judicii interminatione posthabita, priore Uxore, cum qua clam contraxerunt, relicta, cum alia spe futuri Matrimonii decepta, & in turpem secum vivendi licentiam abducta, palam contrahere promittunt. Quorundam verò mentem ita pravæ cupiditates excæcant, ut novum contrahere secretum Matrimonium audeant, post alterum secretò itidem contractum, & nondum prioris Conjugis morte solutum, seseque magno scelere polygamos reddant. Alii etiam eò impudentiæ devenere, ut in hujus magni Sacramenti contemptum, post primas secretò initas, alteras aut publicè, aut privatim nuptias contrahendo, sese audaciùs polygamiâ pariter innodare non perhorrescant. Age verò quàm gravia, quàm nullo pacto ferenda ex his Matrimoniis mala oriantur. Si enim ad quamcumque Matrimonii suspensionem submovendam, Virum seorsim à Muliere vivere contingat, sublata est illico individua vitæ consuetudo, & contemptum est verbum Domini: *Adhærebit Homo Uxori suæ, & erunt duo in carne una*: Sin hæc vitæ consuetudo servetur, nemo est, qui illam criminòsis nonarguat, & utpotè detestabilem, in scandalum materiam non traducat. Neque illata per scandalum dispendia rependit subsecuta celebratio occulti Matrimonii, quod in tenebris delitescit, & ab omnibus ignoratur.

§. 3. Leviora quoque damna non sunt, quæ susceptæ Proli irrogantur. Sæpè enim contingit, illam à Parentibus, & à Matre præsertim amotam, nec piè, nec liberaliter institui; sed incertis fortunæ casibus objectam relinqui; nisi etiam Parentes ipsi, contra naturæ leges, ausu nefario illius vitæ infidiantur. Ubi verò tam immane facinus Parentes deterreat, illosque ad sobolem alendam, instituendamque humanitas ipsa compellat; alia imminet Liberis susceptis ex occulto Matrimonio lugenda Avitarum facultatum, & Bonorum jactura, pro quorum possessione assequenda quamvis clament jura sanguinis, illis tamen careant necesse est, propter occulta Parentum Matrimonia, & ademptam legitimitatis, & Filiationis probationem.

§. 4. Huic etiam malorum origini sunt referenda ipsa quoque secreta Matrimonia contracta à Filiisfamilias contra Patris justè dissentientis voluntatem; ex quibus quàm gravia incommoda exoriri soleant, neminem lateret. Quid plura? Adeò invaluit malitia, ut quandoque in Minoribus Ordinibus constituti Pensiones, & Beneficia, ad Divinum Cultum, & Ecclesiastica munia instituta, etiam post initum clam Matrimonium retinuerint, sibi que de mammona iniquitatis loculos miserimè comparaverint.

§. 5. Desenda hæc igitur potius uberibus lacrymis, quàm latiore calamo explicanda malorum congeries, cum ex hac Apostolica Sedis specula omnes sibi vindicet nostræ vigilantia curas; temperare non possumus, quin Vos ipsos, Venerabiles Fratres, in partem nostræ sollicitudinis evocantes, vestram pietatem, & zelum excitemus ad custodiendas vigilias noctis super Grege vobis credito, quem luctuosa horum

Mala & peccata inde consequentia.

Proles damna spiritualia, & temporalia.

Filiorumfamilias, & Clericorum excessus.

Ideo monentur Episcopi, ne facile dispensent à publicationibus.

temporum conditio in discrimen adducit. Primum itaque periculi non infrequens occasio Vos reddat difficiliore ad remittendum Publicationes, à quibus contracturi Matrimonium sapè per malitiosam suggestionem petunt dispensari. Quàm cautè, solumque oporteat ea in re Episcopos versari, non obscura Vobis à Concilio Tridentino exhibentur argumenta. Si enim (ait eadem Sancta Synodus) probabilis fuerit suspicio, Matrimonium malitiosè impediri posse, si præcesserint Denunciationes; tunc vel una tantum Denunciatio fiat; vel saltem Parocho, & duobus Testibus presentibus, Matrimonium celebretur, & deinde ante illius consummationem Denunciationes in Ecclesia fiant, ut si aliqua subsunt impedimenta, facilius detegantur. Præterea licet Episcopo relictum sit omnimodè super Denunciationibus dispensare, hæc tamen facilitas, non à sola Dispensantis voluntate pender, sed à Tridentino coërcetur arcis prudentia, discretique arbitrii legibus; quod idem est, ac legitimam causam dispensationis requirere.

Nec temere permitant Matrimonia secretè iniiri.

§. 6. Parem quoque, imò fortasse majorem vigilantiam necesse est à Vobis adhiberi, ne, post remissas Denunciationes, celebretur Matrimonium coram Parocho, vel alio Sacerdote ab ipso Parocho, vel à Vobis deputato, presentibus duobus, vel tribus Testibus confidentibus, ne ulla celebrationis notitia, vel rumor oriantur. Id enim, ut ad præscriptum Sacrorum Canonum licitè fieri possit, non satis est obvia quævis, & vulgaris causa, sed gravis, & urgentissima requiritur. A Sacro Nostræ Pœnitentiariæ Tribunali, eo potissimum casu sit potestas ita celebrandi Matrimonium, quo Vir, & Fœmina in figura Matrimonii publicè degentes, & de quibus nulla viget certis suspicio, in occulto tamen Concubinato perseverent: Facile enim quisque conjiciet, quàm absolum esset, eos, à statu damnationis per gratiam Sacramenti revocandos, ad publicè contrahendum Matrimonium prævis Denunciationibus compelli. Hanc verò praxim Vobis duximus proponendam, non quia Dispensatio præmissis casu solum congruat, cum alii similes, & fortasse urgentiores esse possint, in quibus dispensari expediat; sed quia Vestri Pastoralis Officii partes versari debent in sedulo investiganda legitima, & urgenti causa Dispensationis, ne Matrimonia occultè celebrata lucuos habeant exitus, quos intimo cordis merore recensuimus.

Qualitates petentium diligenter expendant.

§. 7. Hunc porrò in scopum Vos hortamur, & impensè admonemus, ut Personarum Matrimonium secretè contrahere petentium diligens fiat à Vobis inquisitio: An scilicet ejus qualitates, gradus, & conditionis sint, quæ id probè exposcant; An sint sui, vel alieni juris; An Filii familias, quorum nuptiæ Patri justè dissentienti sint invisæ; ab Episcopali etenim, quod geritis, mittere nimium esset alienum, facilem præberi Filio inobedientia occasionem; An res sit de Personis Ecclesiasticis, licet in Minoribus Ordinibus constitutis, Pensiones, & Beneficia Ecclesiastica obtinentibus, ut detestabilis illorum retentio in statu Uxorato congruis remediis postea compeccatur. Potissimum verò curet Vestra sollicitudo, antequam secreti Matrimonii licentia concedatur, quod Contrahentes clara, & indubia, & à quavis fraude immunitate exhibeant documenta status liberi, ad advertendum ab his, qui improbi sint ingenii, polygamia periculum.

Et præcipue eorum statum liberum.

Sacerdotem extraneum sine causa non deputent.

§. 8. Quod attinet ad Ministrum secreti Matrimonii, volumus ad id munus deputari Parochum alterius ex Contrahentibus, quem notitia Personarum, experientia, & diuturnus rerum usus, quovis Sacerdote extraneo peritorem effecisse præsumunt. Si quæ tamen Vobis oc-

currant circumstantia, quæ alium Sacerdotem loco Parochi exposcere videantur; gravi impellente causâ, is Sacerdos à Vobis eligatur, qui probitate, & doctrinâ, & obeundi muneris peritiâ commendetur.

Contrahentes moneantur de ipsorum debito.

§. 9. Uni tamen, aut alteri Sacramenti Ministro à Vobis deputando districtè præcipiatur, ne Matrimonio interfit, nisi prius paterna charitate Conjuges in Domino monuerit, Sobolem procreandam regenerari quamprimum oportere Sacro Baptismatis lavacro; ac Christo Judici districtam reddituros esse rationem, nisi Filios ut legitimos agnoverint, eosque pietate, bonisque moribus imbuerint, & frui patientur Bonis temporalibus, à Majoribus in supremis tabulis relictis, vel providâ legum auctoritate delatis.

Matrimonii occulti documenta Episcopo exhiberi, in acta referri, & cautè servari jubentur.

§. 10. Celebrato autem Matrimonio, indilate à Parocho, vel alio Sacerdote, coram quo initum est, exhibeatur Episcopo illius scriptum documentum, cum nota loci, & temporis, Testiumque, qui celebrationis interfuerunt. Vestrum erit postea diligenter incumbere, quod ad perennem gesta rei memoriam, præfatum documentum fideliter transcribatur in Libro prorsus distincto ab altero, in quo Matrimonia publicè contracta de more adnotantur. Hujusmodi Liber pro Matrimonii secretis appositè compactus, clausus, & Sigillis obsignatus, in vestra Episcopali Cancellaria cautè erit custodiendus: Et eo tantum casu resignari, & aperiri vestrà accedente licentiâ patiemi, quo alia id genus Matrimonia describi oporteat, vel id sibi vindicet justitiæ administranda necessitas, vel demum ali-quod documentum ab eo exposcant verum interesse habentes, quibus probationum aliunde petendarum non suppetit copia: Sedulo tamen animadvertentes, quod, re absolutâ, denuò claudatur, & Sigillis, ut antea, obsignetur. Fides, seu Attestationes clam celebrati Matrimonii, à Parocho, vel Sacerdote, qui vices Parochi gessit, exaranda, Vobisque exhibenda, transcribantur in dicto Libro, prout jacent, de verbo ad verbum, à Persona à Vobis deputanda; quæ apud omnes integritatis, probatique nominis luculentum habeat testimonium. Fides verò, & Attestationes ipsæ in secretiori loco, sartæ, tectæque à Vobis serventur.

Proles tempore baptizari.

Ejusque natiuitas Episcopo denunciari.

§. 11. Quod si ex occulto hujusmodi Matrimonio Prolem nasci contingat, eadem munde-tur salutari Aquâ Baptismi in Ecclesia, in qua aliis Infantibus hoc Sacramentum indistinctè confertur. Et quia ad operiendum clam initum Matrimonium, facile est in Libro Baptizatorum nullam fieri mentionem Parentum, & eorum Nomina consultò reticere: Volumus, ac expressè mandamus, quod à Patre Baptizati, eoque defuncto, ab illius Matre, suscepta Proles vobis denunciatur; dictaque Denunciatio fiat, vel immediatè per Parentes ipsos, vel per literas eorum charactere exaratas, vel per fide dignam Personam ab ipsis Parentibus designatam, ut certò, & clarè Vobis constet, quod Proles tali loco, & tempore, vel reticitis, vel falsò expressis nominibus Parentum, baptizata, est legitima, licet occulti Matrimonii fœdere procreata. Quæ sanè omnia cum Vobis innouerint, ne illorum excidat memoria, in Libro fideliter describentur ab eo, cui facta à Vobis est potestas adiutandi Matrimonia occultè celebrata. Liber, in quem Baptizatorum, ac utriusque Parentis nomina referentur, quamvis distingui debeat ab altero Matrimoniorum; eadem tamen diligentia, iisdemque cautelis in Cancellaria Episcopali clausus, & sigillis obsignatus, erit custodiendus, prout Librum Matrimoniorum cautè custodiri supra mandavimus.

Et in actis rite describi debet.

§. 12. Quia verò nonnulli deesse non possunt, qui propria conscientia vocibus obfuscant, & nostris hisce mandatis parere negligant;

Contravenientia pœna, Matrimonii divulgatio.

debitâ

debita pœnarum districtione pro modo culpæ à Vobis puniantur. Quinimò cum satis Nobis experientia compertum sit, in hujusmodi negotiis homines, in terram oculos declinantes, ob humanos respectus tardiores effici, & à rectè agendi semita revocari: Mandamus idcirco, Matrimonio occulta à Vobis evulgari, & nota fieri, si certò Vobis confiterit, ex aliquo Matrimonio occulto procreata fuisse Sobolem, & baptizatam suppressis Parentum nominibus, nullà præstità Vobis notitià, ut par erat, ab illius Parentibus, intra triginta dies à Nativitate numerandos.

§. 13. Ne autem Contumaces, & Inobedientes, violatæ fidei, proditique Secreti Pastores suos infimulent; sedulo à Vobis curandum est, ut à Parocho, vel alio Sacerdote pro secreta celebratione Matrimonii à Vobis deputando, Conjuges clarè, & apertè moneantur, eâ lege, & pacto illis permitti Secreti Matrimonii celebrationem, ut Soboles inde procreanda non solum regeneretur Sacro Baptismate, sed post Baptisma denunciatur Episcopo cum nota loci, & temporis administrati Sacramenti, ac sincera indicatione Parentum, à quibus ortum habuit, quemadmodum supra præmissum est: Alioquin Matrimonium, licet contractum datà per Episcopum Secreti fide, in lucem proferetur, in gratiam Filiorum, & ad propulsandam ab illis gravem, nulloque pacto ferendam jacturam.

§. 14. Volumus denique, ac mandamus, Fides, seu Attestationes Matrimonii clam initi, & Sobolis ex eo procreata, excerptas ex dictis Libris, modo, quo dictum est, apud Vos cautè custodiendis, tantam promereri fidem, quantum sibi alii Libri Parochiales Baptismatis, & Matrimonii vindicare consueverunt.

§. 15. Hæc à Vobis, Venerabiles Fratres, in hac temporum calamitate observari enixè præcipimus, ad communem Animarum salutem, & ad præsidium Ecclesiasticæ disciplinæ, propter invalescentem hominum malitiam nova semper detrimenta vel patientis, vel reformidantis. Cæterum nostris hinc literis sublata nolumus ea validiora remedia, quæ huic malo in diem ingruenti consona dignoscet prudentia vestra, ad Pastorale officium cumulatè obeundum. Vobis interea paternæ charitatis, & benevolentia testem, Apostolicam Benedictionem impertimur.

Datum Romæ apud Sanctam Mariam Majorem die 17. Novembris 1741. Pontificatus Nostri Anno Secundo.

XXXVI. Beatificationes Servorum Dei, & Beatorum Canonizationes in Basilica Principis Apostolorum peragi debere statuitur.

BENEDICTUS EPISCOPUS,

Servus Servorum Dei. Ad perpetuam rei memoriam.

AD Sepulcra Apostolorum, quorum consecrata Sanguine Roma, quæ fuerat Magistra erroris, facta est discipula veritatis; ad Sacros Beati Petri cineres, super cujus fidei firmitate extructa totius sacri ædificii Cælo inferenda confurgit sublimitas, Romana Mater Ecclesia in suis triumphat Filiis, qui, calcatis Mundi blanditiis, & infernalis hostis superatis insidiis, ad præmia pervenerunt æterna, & quos inter Sanctos Dei Servos, & cœlestis beatitudinis confortes, congruo devotionis cultu venerandos, Romani Pontificis à Christo Domino accepta, & per Petrum ad Successores suos

derivata decernit auctoritas. Quæ igitur à Romanis Pontificibus Prædecessoribus nostris prudenti consilio, & provida ratione instituta sunt, & longo deinde usu recepta, piè sancteque servata, Nos, quorum humilitatem ineffabilis Dei benignitas ad Cathedram Petri evehere dignata est, decet diligenter servare, & studiosè custodire, & si quid vel temporum, vel rerum varietate immutatum est, in integrum restituere, & ad pristinam rationem, ac formam revocare; atque alia disponere, prout in Domino videtur expedire.

§. 1. Sanè quidem omnes, & singulas Beatorum Canonizationes in Urbe nostra peragendas in Basilica B. Petri Apostolorum Principis semper peractas fuisse, antiqua ac fide digna testantur monumenta: Cum autem fel. record. Benedictus Papa XIII. Prædecessor noster, à quo ad Cardinalatus honorem assumpti fuimus, in eadem Vaticana Basilica Beatos Turribium ex Majora, Jacobum à Marchia, Agnetem à Monte Politiano, Peregrinum Latiofum, Johannem à Cruce, Franciscum Solanum, Aloysium Gonzagam, Stanislavum Kotskam, & benedictio post Beatam Margaritam à Cortona, Sanctorum cultu honorandos solemniter de more constituisset; ac deinde Beatum Johannem Nepomucenum in Sanctorum numerum similiter referre vellet; ei persuasum est, ut id in Basilica nostra Lateranensi solemniter ritu perageret. Nos, qui per id temporis Ecclesiæ Anconitanæ ex concessione, & dispensatione Apostolica præeramus, eundem Benedictum Prædecessorem per nostras litteras certiores facere non prætermisimus, Beatorum Canonizationes, quoties in Urbe faciendæ erant, nonnisi in Vaticana Basilica ab antiquo tempore celebrari consuevisse; & ad hujusmodi officium præstandum eo magis Nos teneri credidimus, quia per plures annos, dum in minoribus eram, unus ex insignis ejusdem Basilicæ Capituli Canonicis extitimus, & per plures etiam annos munere Promotoris Fidei functi fuimus. Tum autem Romæ benignè Nobis responsum est, quod in Basilica Lateranensi solemniter apparatus pro Canonizatione ibidem habenda jam nimium processerat, nostraque literæ seriùs, quam oportebat, ad Urbem pervenerant.

§. 2. Postmodum à piæ mem. Clemente Papa XII. similiter Prædecessore nostro ab Ecclesiæ Anconitanæ, ad Ecclesiæ Bononiensis regimen Apostolica ejus auctoritate translatis Nobis significatum est, prædictum Clementem Prædecessorem BB. Vincentii de Paulis, Johannis Francisci Regis, Catherinæ Fieschi Adorni, & Julianæ Falconeræ Canonizationem propediem in Ecclesia Lateranensi solemniter celebraturum: Sed quoniam per id tempus jam primus Tomus Operis Nostri de Servorum Dei Beatificatione, & Beatorum Canonizatione in publicum editus fuerat, in quo nullam, ante præfati Benedicti Prædecessoris tempora, Beatorum Canonizationem in Urbe solemniter, nisi in dicta Basilica, celebratam fuisse satis superque demonstratum fuerat, ulterius animi nostri sensus aperire superfluum duximus.

§. 3. Præterea, cum ante fel. rec. Alexandri Papæ VII. pariter Prædecessoris nostri tempora, nulla statuta esset solemnitas in Beatificatione Venerabilium Servorum, & Ancillarum Dei observanda; idemque ritum, & solemnitatem adhibendam in sacra functione hujusmodi, eamque debita cum pompa in Vaticana Basilica explendam decreverit, ita semper posterioribus temporibus servatum est, ut omnes Beatificationes in eadem Vaticana Basilica celebrarentur, usque ad præfati Benedicti XIII. tempora, quo Romanam Ecclesiam gubernante, quamvis in Vaticana Basilica Beatificatio Ancillæ Dei

Pontifex refert morem peragendi Canonizationes in Basilica Vaticana.

Qui, ipso dissentiente, semel interruptus fuit sub Bened. XII.

Et iterum sub Clemen. XII.

Idem accidit quoad Beatificationes.

Prædicta omnia contrahentibus edicenda.

Regestis secretis auctoritas tribuitur.

Adhortatio ad Episcopos.

Dat. die 17. Nov. 1741.

XXXVI.

BVXXX

Procemium.